

För kännedom till:
Kommunstyrelsen, Kungälv kommun

För kännedom till:
Kommunfullmäktige, Kungälv kommun

Granskningsrapport "Rapportering av granskning av delårsbokslut per 2021-08-31"

De förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun har givit Ernst & Young (EY) uppdraget att genomföra en översiktlig granskning av delårsrapport per augusti 2021.

I bifogade granskningsrapport lämnas beskrivning av gjorda iakttagelser. Revisorerna översänder här rapporten till kommunstyrelsen samt kommunfullmäktige för kännedom.

Som framgår av granskningsrapporten redovisas inte kommunens pensionsåtagande i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. I vårt brev till kommunstyrelsen 2021-04-06 rekommenderade vi att kommunen i kommande bokslut skulle anpassa redovisningen av pensionsåtaganden till vid varje tillfälle gällande regler i den kommunala redovisningslagen. Vi vill återigen understryka vikten av att kommunen följer gällande lag och redovisningsregler vid upprättande av kommande bokslut. Vad gäller redovisningen av pensionsåtagande är det dessutom ett betydande belopp (652 mkr) som inte redovisas i enlighet med gällande lagstiftning.

I vårt brev till kommunstyrelsen 2021-04-06 rekommenderade vi även att kommunen inför kommande bokslut anlitar sakkunnig specialist för att göra en dokumenterad bedömning, av aktuella och planerade hyresavtal, i förhållande till gällande redovisningsregler. Som framgår av EY:s granskningsrapport (sidan 10) kommer kommunens hyresavtal att "hanteras i nästa fas och planeras genomföras under våren 2022". Såsom vi uppfattar det är det inte kommunens avsikt att göra en dokumenterad bedömning i förhållande till gällande redovisningsregler inför årsbokslutet för 2021. Vi vill i sammanhanget påtala att detta då kan komma att påverka våra uttalande i revisionsberättelsen för räkenskapsåret 2021.

Vi noterar även att verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning inte har fastställts för kommunens bolag (sidan 11).

Vi önskar, senast den 18 februari 2022, kommunstyrelsens skriftliga kommentarer till EY:s granskningsrapport och våra synpunkter enligt ovan. Om åtgärder inte avses att vidtagas för att i årsbokslutet för 2021 kunna följa gällande lag om kommunal bokföring och redovisning samt RKR:s rekommendationer, önskar vi även en redogörelse över på vilka grunder som kommunstyrelsen anser sig att inte behöva följa gällande regler vid upprättande av och dokumentation av kommunens bokslut.

Kungälv den 3 december 2021

För kommunrevisionen

Göran Johansson
Ordförande

KOMMUNREVISIONEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-182 59
E-POST kommun@kungalv.se
HEMSIDA www.kungalv.se

Granskning av delårsbokslut – Kungälvvs kommun

2021-08-31

Möte med revisionen

2021-10-29

Building a better
working world

Granskning delårsbokslut

- ▶ Metod
- ▶ Iakttagelser
- ▶ Revisorernas bedömning

Granskning delårsbokslut

▶ Metod

- ▶ Översiktlig analytisk granskning balans- och resultaträkningar
- ▶ Jämförelse av utfall resultaträkning mot budget för perioden
- ▶ Jämförelse av utgående balanser i balansräkningen mot utgående balanser per 201231 och 200831
- ▶ Övergripande analys av väsentliga avvikelser på nämndnivå
- ▶ Förfrågningar avseende identifierade väsentliga avvikelser
- ▶ Avstämning delårsrapport mot huvudbok
- ▶ Övergripande intervju med kommunens ekonomifunktion om eventuella förändringar i redovisningsprinciper, väsentliga händelser mm.
- ▶ Granskning delårsrapport inklusive måluppfyllelse av god ekonomisk hushållning

lakttagelser

► Jämförelse resultat mot föregående år

	2021-08-31	Budget	2020-08-31	%-förändring	Avvikelse budget
Verksamhetens nettokostnad	-1 621	-1 850	-1 671	-2,9%	229
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	1 968	1 917	1 881	4,6%	51
	347	67	210		
Räntenetto	-11	-22	-18		10
Resultat delårsrapport	336	45	192		290
Exkluderat förändring semesterskuld	-46	0	-44		
Resultat	290	45	148		245
Exkluderat jämförelsestörande poster					
Förändring ansvarsförbindelse	-9		6		
Exploatering och realisationsresultat	-120		-9		
Resultat	161		145		

lakttagelser

► Driftsredovisning mot budget och prognos

Budget, prognos och utfall 2021

<i>Belopp i Mkr</i>	Prognos	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
	2021	2021	2021	2021-08-31	2021-08-31	2021-08-31
Politisk organisation	-16,6	-17,0	0,4	-10,0	-11,3	1,4
Stab	-240,5	-272,0	31,5	-103,0	-181,7	78,7
Bildning och lärande	-1 234,8	-1 234,8	0,0	-812,7	-823,4	10,7
Trygghet och stöd	-1 081,4	-1 081,4	0,0	-739,3	-723,0	-16,3
Samhälle och utveckling	-238,8	-238,8	0,0	-125,9	-157,2	31,3
Finansiering	17,5	20,0	-2,5	3,9	13,3	-9,4
Exploatering och realisationsresultat	225,9	50,0	175,9	120,3	33,3	87,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 568,7	-2 774,0	205,3	-1 666,6	-1 850,1	183,6
Skatteintäkter	2 505,8	2 445,2	60,6	1 673,6	1 630,1	43,4
Generella statsbidrag och utjämning	441,9	430,1	11,8	294,6	286,7	7,9
Verksamhetens resultat	379,1	101,3	277,8	301,6	66,8	235,0
Finansiella intäkter	24,9	26,3	-1,5	16,5	17,5	-1,1
Finansiella kostnader	-44,9	-59,3	14,5	-28,0	-39,6	11,6
Resultat efter finansiella poster	359,1	68,3	290,8	290,1	44,8	245,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	359,1	68,3	290,8	290,1	44,8	245,5

Utfall 2021-08-31 är exklusive semesterlöneskuld.

Iakttagelser

- ▶ Ny lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
  - ▶ Rådet för kommunal redovisning (RKR) har i sin rekommendation RKR R2 Intäkter fastställt att det fr o m år 2020 inte längre är tillåtet att skuldföra gatukostnads- och exploateringsersättningar i balansräkningen när det inte föreligger en förpliktelse mot finansiären. Istället ska kommunen redovisa dessa ersättningar som en intäkt i sin helhet.
  - ▶ Kommunen ändrade redovisningsprincip för gatukostnadsersättningar i samband med årsbokslutet 2020 och upplyser även om ändringen i delårsrapportens redovisningsprinciper. Ett undantag görs dock för så kallade parkeringsfriköp där det enligt kommunens bedömning fortfarande finns ett åtagande även efter investeringens färdigställande. Enligt vår bedömning ska kommunen i enlighet med RKR R2 periodisera intäkten över åtagandets längd enligt avtal.

lakttagelser

▶ Redovisning av pensioner

- ▶ Kommunen följer inte lag om kommunal redovisning kap 5 § 4, Pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar 652,3 mnkr som avsättning i balansräkningen i stället för som en upplysning utanför balansräkningen. Kommunens redovisningen av pensioner innebär att resultatet är 8,7 mnkr högre än om lagen följts.

Iakttagelser

▶ Balanskravet

- ▶ Prognos resultat 2021 +359,1 mnkr
  - ▶ Resultateffekt av reavinster -5,9 mnkr
  - ▶ Resultateffekt minskad ansvarsförbindelse pensioner -22,3 mnkr

Prognos balanskravsresultat 331 mnkr

Kommunen bedömer utifrån sin resultatprognos att balanskravet uppfylls per delårsbokslutet. Vi har ingen anledning att göra någon annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos ändå innebär.

lakttagelser

▶ Rättstvister och skadestånd

- ▶ Inga väsentliga tvister noterade per delårsbokslutet.
- ▶ Kommunens har i sin prognos tagit hänsyn till en retroaktiv ersättning till fristående skolor med 8,5 Mkr. Ersättningen har ej bokats upp i delårsbokslutet.

Iakttagelser

► Upplysningar

- Vi noterade i granskningen av årsredovisningen 2020 att kommunen saknar väsentliga upplysningar enligt med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 5 Leasing och Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 8 Derivat och säkringsinstrument. Avsaknaden av upplysningar innebär att en läsare inte får en tillräcklig förståelse för de risker och åtaganden som kommunen iklätt sig genom ingångna avtal samt tecknade derivat.
- Kommunen har informerat oss om att arbete pågår avseende kartläggning och analys av kommunens avtal. För att bistå med arbetet har en extern aktör anlåtts under sommaren. I en första fas kommer kommunens lösa egendom hanteras, vilket beräknas vara färdigt tills årsbokslutet 2021. Kommunens hyresavtal kommer hanteras i nästa fas och planeras genomföras under våren 2022.
- Kommunen har vidare beslutat att ta fram en säkringsredovisning till varje årsbokslut med start 2021.

God ekonomisk hushållning

- ▶ Budgeten ska enligt kommunallagen innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska utvärderas i delårsrapport och i årsredovisning.
- ▶ Kungälv's kommuns definition av god ekonomisk hushållning är:
  - ▶ Kommunallagens balanskrav är uppfyllda
  - ▶ När de finansiella målen är uppfyllda
  - ▶ Minst 90 procent av verksamhetsmålen är uppfyllda eller bedöms bli uppfyllda under ramperioden (2021-2024). Det saknas däremot en tydlig definition och prognos för hur stor andel av de verksamhetsinriktade målen som årligen vara uppfyllda under ramperioden. Detta för att kunna bedöma måluppfyllelse under innevarande år.
- ▶ Budget 2021
  - ▶ I budget 2021 har fullmäktige fastställt 4 finansiella mål, varav 1 finansiellt mål avser koncernen.
  - ▶ Utöver de finansiella målen har fullmäktige fastställt 8 strategiska mål som kommunstyrelsen brutit ned i 13 resultatmål.
  - ▶ Det framgår inte av budget att kommunens bolag omfattas av kommun-fullmäktiges strategiska mål.

God ekonomisk hushållning (forts.)

Finansiella mål med kopplade indikatorer

- ▶ Överskottsmålet är 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag
  - ▶ Bedöms kunna uppnås
- ▶ Soliditeten ska öka med minst 1,0 procent per år över perioden
  - ▶ Mäts vid helårsbokslutet
- ▶ Investeringarnas självfinansieringsgrad för skattefinansierad verksamhet ska vara 60 procent eller högre
  - ▶ Mäts vid helårsbokslutet. Prognosen för året visar att kommunen med god marginal kommer att nå målet.
- ▶ Koncernens soliditet ska öka
  - ▶ Målet nämns ej i delårsrapporten, det finns därmed ingen uppföljning

Kommunens bedömning

- ▶ Förvaltningens bedömning för helåret 2021 är att de finansiella målen för kommunen kommer att uppnås.

God ekonomisk hushållning (forts.)

Strategiska mål med kopplade resultatmål

- Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande
  - Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö 🟢
  - Alla förskolebarn är efter avslutad förskola väl förberedda att börja grundskolan 🟢
  - Vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och Sveriges lägsta arbetslöshet 🟢
- En trygg omsorg med valmöjligheter genom livet
  - Ökad behovstäckning inom äldreomsorgen och LSS inom lagstadgad tid 🟢
- Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar
  - Fler barn och unga, inklusive personer med funktionsvariation, deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv 🟡
- Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i rikt och aktivt kulturliv
  - Fler barn och unga, inklusive personer med funktionsvariation, deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv 🟡
- Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen
  - Förbättrat näringslivsklimat 🟢
  - Kortare handläggningstider med bibehållen rättssäkerhet 🟢
- En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen
  - Planberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel 🟢
- Att underlätta för invånare och företag i Kungälv som vill reducera klimatutsläppen
  - Minskade utsläpp i luft och vattendrag 🟢
  - Ökad kollektiv jobbpendling 🟡
- Att nå Sveriges lägsta arbetslöshet med utbildning, arbete och sysselsättning för de som står längst från arbetsmarknaden
  - Kostnaderna för försörjningsstöd i nivå med tidigare år 🔴
  - 100% av alla ungdomar inom uppföljningsansvaret erbjuds utbildning eller arbete 🟢
  - Utanförskapet minskar genom att försörjningsstödet villkoras mot individuella kontrakt med krav på arbetsmarknadsfrämjande insatser 🟢

Symbol för målbedömning

- 🟢 Kommer att uppfyllas/är uppfyllt
- 🟡 Delvis uppfyllt/svärbedömt
- 🔴 Kommer ej att uppfyllas/Är ej uppfyllt

God ekonomisk hushållning (forts.)

Sammanfattning av måluppfyllelse

Finansiella mål

- ▶ Målet avseende överskott om 4 procent vara uppfyllt
- ▶ Målet avseende kommunens soliditet följs upp per helår. Ingen prognos finns.
- ▶ Målet avseende investeringarnas självfinansieringsgrad mäts på helår. Prognosticeras uppfyllas till helåret 2021.
- ▶ Målet avseende kommunkoncernens soliditet nämns inte i delårsrapporten

Resultatmål kopplade till fullmäktiges strategiska mål

- ▶ Tio resultatmål bedöms vara uppfyllda eller kommer uppfyllas (gröna)
- ▶ Två resultatmål bedöms vara delvis uppfyllda eller är svårbedömda (gula)
- ▶ Ett resultatmål kommer ej vara uppfyllt (rött)
- ▶ Prognos över bolagens måluppfyllnad framgår inte av delårsrapporten
- ▶ Prognos över måluppfyllnad under ramperioden framgår inte

Kommunens bedömning

- ▶ Förvaltningens bedömning är att man med ändrade arbetssätt kommer att kunna arbeta vidare med övriga resultatmål med målsättningen att de kommer att ha en god måluppfyllelse vid årets slut och därmed nå god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges definition.

God ekonomisk hushållning (forts.)

Sammanfattning av måluppfyllelse

Vår bedömning

- ▶ Utifrån att enbart två av fyra finansiella mål har en redovisad prognos, tillsammans med att tio av tretton resultatmål förväntas uppnås och två mål är delvis uppfyllda under året, är vår samlade bedömning som sakkunniga biträden att det råder en osäkerhet om god ekonomiska hushållning kommer att uppnås för helåret.
- ▶ Denna osäkerhet medför att vi rekommenderar revisorerna att pröva om de ska avvakta med att uttalar sig om att god ekonomisk hushållning kommer att uppnås i delårsrapporten och istället uttalar sig i samband med årsbokslutet.
- ▶ Vi noterar även att enbart ett finansiellt mål omfattar kommunkoncernen. Lagen om kommunal bokföring och redovisning omfattar även ett krav på att bolagen ska fastställa verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning.
- ▶ Vi bedömer att det vid vår översiktliga granskning av delårsrapporten inte framkommit några omständigheter, beaktar ovanstående noteringar och med undantag av avsteget från Lag om kommunal bokföring och redovisning 6 kap. § 4 Pensionsutbetalningar, om att delårsrapporten innehåller väsentliga felaktigheter. Vi bedömer vidare att delårsrapporten i huvudsak är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning 13 kap. Delårsrapport och Rådet för kommunal redovisning rekommendation R17 Delårsrapport.